

Operan och Dramaten

Nacka kommun välkomnar ett nationellt kulturcentrum

Vi kan erbjuda er det ni vill ha enligt ert förfrågningsunderlag.

Nacka är en av de kommuner som expanderar starkast i Sverige. Vi är idag nästan 100 000 invånare och kommer att vara ca 140 000 år 2030. I Nacka stad på västra Sicklaön byggs en tät och blandad stadsmiljö, samtidigt som tunnelbanan förlängs till centrala Nacka. Det finns därför goda möjligheter att förlägga ett nationellt kulturcentrum mitt i Nacka stad. Med snabba kommunikationsvägar och nytänkande stadsutveckling skulle ett mycket attraktivt kulturcentrum kunna växa fram.

Vi vill se en mångfald av kulturella uttryck, arkitektur, och människor. När vi utvecklas vill vi tänka nytt och samspela med andra och därför är Operans och Dramatens förfrågan mycket intressant. I Nacka finns redan idag ett stort nytänkande och ett mycket rikt kulturliv. Men Nacka saknar en centralt placerad institution för professionell kultur. Därför skulle ett nationellt kulturcentrum passa mycket bra in i vår nya stadsmiljö.

Det här är Nacka

Kulturen har stort utrymme i Nacka. Jämfört med övriga kommuner i Stockholms län satsar Nacka mest på kulturen, 1 263 kronor per invånare och år. Vi vet att kulturen bidrar till att utveckla både människor och samhälle. Vårt fokus idag ligger starkt på kultur för barn och unga.

Kulturen bidrar till att skapa en attraktiv och levande stad där upplevelser och en mångfald av kulturella aktiviteter är viktigt. Vi vill främja ett levande, lokalt och regionalt kulturliv av hög kvalitet, med möjligheter till möten mellan professionella kulturutövare och medborgare. Kulturverksamheten som Operan och Dramaten önskar kan mycket väl flätas samman med kommunens fokus om en öppen och tillgänglig kulturverksamhet med fokus på barn och unga.

Nacka kommun står för öppenhet och mångfald. Vi har en tillåtande attityd och kommunen skapar goda förutsättningar för ett gott liv för de som lever och verkar i Nacka. Vi har högt

förtroende och respekt för människors kunskap och förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Då Operan och Dramaten redan idag finns i Nacka med sina ateljéer och verkstäder har vi god kännedom om den befintliga verksamheten och behovet av utveckling.

Konsten att skapa stad

Nacka har valt att aktivt och medvetet pröva konst, kultur och konstnärlig kompetens som resurser på nya sätt i stadsutvecklingen. För att skapa en attraktiv miljö under byggprocessen och samtidigt kunna förbereda medborgarna på vad som kommer att möta dem i den nya stadsbebyggelsen, genomförs olika aktiviteter i samarbete med intressenter, byggherrar och fastighetsägare. Här kan korta eller längre event planeras för att sätta ett nationellt kulturcentrum på kartan redan under planerings- och byggskedet.

Nacka erbjuder regionens bästa läge

Nackas geografiska läge är idealiskt för placering av de verksamheter som Operan och Dramaten frågar efter. Det nationella kulturcentret kan placeras i ett av de bästa lägena i den stad som växer fram i Nacka. Tänk er en byggnad som andas nyskapande, precis bredvid stadsparken och t-baneuppgången, ett stenkast från dagens Nacka Forum. Här kommer att finnas handel, hotell, grönska och kommunikationer i en perfekt blandning.

Att resa mellan Operan i Stockholm city och det nationella kulturcentret i Nacka blir mycket enkelt. Gå ner i tunnelbanan vid Kungsträdgården, 10 minuter och 30 sekunder senare kliver du ut vid Nacka C, och har det Nationella Kulturcentret mitt framför ögonen. Innan tunnelbanan öppnar 2025, tar det några minuter längre med bussen att resa mellan Nacka och Stockholm city.

Vattenvägen från centrala Stockholm har en stor utvecklingspotential. Flera båtlinjer går i trafik mellan Stockholm och Nacka strand, till exempel Sjövägen och Waxholmsbolaget. Från Nacka strand är det endast 10 minuters promenad till det nationella kulturcentret.

Den nya trafikplatsen vid Kvarnholmen som ansluter till Värmdöleden (länsväg 222) ger direkt access med bil, vilket gör det enkelt med transporter till kulturcentret. Bilvägen mellan centrala Nacka och Operan i Stockholm city är det cirka 8 kilometer. När det gäller parkeringar så finns kapacitet kvällstid i det garage som tillhör Nacka Forum. Därutöver finns planer för minst 1500 parkeringsplatser i området.

Planeringen pågår redan

I det detaljplaneprogram som antogs 2015 har kommunen slagit fast att det behövs flera typer av publika anläggningar för kulturverksamhet och aktiviteter i centrala Nacka, för att staden ska bli levande och full av innehåll. Det finns stora fördelar i att samla olika verksamheter för att nå synergieffekter.

Detaljplaneprogrammet förutser ett upplevelsecentrum i kombination med bibliotek, scener, lokaler för spontana aktiviteter och utställningshallar. Nackas lokala kulturaktörer har behov av ytterligare kulturytor, bland annat en scen, och landstinget har i den regionala strukturplanen för Stockholm (RUFS) identifierat att det behövs ytterligare scenutrymme. I RUFS pekas centrala Nacka ut som en del av den centrala regionkärnan som ska erbjuda ett kulturliv i världsklass.

Arbetet med att ta fram detaljplanen beräknas ta cirka två år.

Mitt i staden, nära till allt

I kvarteren runt den tänkta platsen för det nationella kulturcentret finns planer för universitet, gymnasieskola och idrottskluster - allt i kombination med bostäder samt ytor för handel, hotell, restauranger och caféer. Kommunen ser området som möjligt att bebygga med höga hus upp till 16 våningar. Både i utformning och funktion är platsen det som ska uppfattas som Nackas centrum.

Centrala Nacka ska vara en stad där alla får plats och utrymme; en vänlig stad som är nära och nyskapande. Ett nationellt kulturcentrum ökar möjligheterna för kreativa spontana möten. Med sin placering blir kulturcentret en integrerad del i staden, lätt att nå för medborgare och besökare i regionen. Närheten till den planerade stadsparken ger stora möjligheter att utnyttja det offentliga rummet för olika typer av aktiviteter.

Kommunal mark möjliggör kulturell utveckling

Marken där det nationella kulturcentret kan byggas ägs av Nacka kommun. Marken kan upplåtas med tomträtt, med en avgäld anpassad efter den verksamhet som kommer att bedrivas i kulturcentret. Nacka kommun kommer att kunna prioritera en bred kulturell utveckling i området om det nationella kulturcentret placeras här.

Vem som bygger, äger och har driftsansvaret för fastigheten får vi diskutera när vi kommer till den gemensamma planeringsfasen. Nacka kommun har mycket goda erfarenheter av att samarbeta med kreativa byggherrar. Vårt samarbete med Atrium Ljungberg AB kring utveckling av kulturhuset Diesilverkstaden och utbildningscentret Kunskapsgallerian vid Marcusplatsen i Sickla har lett till mycket goda resultat. Vår verksamhet där är mycket efterfrågad och har extremt höga besökssiffror.

Oändliga möjligheter till samspel

Det finns redan idag en stor efterfrågan på fler replokaler och olika verksamhetsanpassade lokaler för kultur i Nacka till exempel dans, cirkus, scener, lokaler för måleri och skulptur.

Diesilverkstadens kulturhus omfattar bland annat bibliotek, konsthall och olika verksamheter. Nackas kulturliv växer och Diesilverkstadens ytor börjar bli för små. Ett nationellt kulturcentrum beläget i centrala Nacka är det ideala svaret på kulturnämndens kapacitetsutredning som redan har visat att det behövs mer yta, särskilt scenyta, för kultur i Nacka för att vidga kulturens möjligheter i hela kommunen.

Under våren 2016 har Nacka kommun tillsammans med bland andra länets kommuner i Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer (FSKF) och kulturförvaltning vid Stockholm läns landsting inlett en samverkan i större skala om ett regionalt bruk av större anläggningar. Självklart ingår ett nationellt kulturcentrum i en sådan samverkan.

Nacka Musikskola är en väl etablerad institution och har sedan starten 1934 skapat grunden för en stark förankring och närvaro av kultur i Nackas alla kommundelar. Idag har Nacka åtta olika musikskolor. Varje år sjunger många nackabarn i den populära sexårskören, som dessutom blivit Grammisnominerad. Många barn går så småningom vidare till Nacka musikklasser.

Kommunen ligger i framkant när det gäller utbud av olika anordnare med ett stort urval av kulturaktiviteter som dans, teater och cirkus, som är möjliga att välja för kommunens alla barn och ungdomar. På flera sätt kan det nationella kulturcentret skapa nya möjligheter för unga att från ett aktivt fritidsintresse växa in i det professionella arbetslivet och se utbildningsmöjligheter och karriärvägar in i kreativa näringar.

Nacka konsthall, som idag finns i Dieselverkstaden, har behov av mer yta. Genom att utveckla en större konsthall i centrala Nacka kan konsten också få en mer framträdande roll som ytterligare ökar platsens attraktion och ligger i linje med Nackas behov och ambitioner.

Även när det gäller bibliotekverksamhet ligger Nacka i framkant. Tack vare det stora flödet av besökare på våra sex olika bibliotek och placering i nära anslutning till kommunikationer och kommersiella centrum är det intressant att se på möjligheten för framtidens bibliotek i anslutning till ett nationellt kulturcenter.

Kultur och näringsliv

I kommunens näringslivsstrategi ingår att ha en aktiv markpolitik som är tydligt kopplat till näringslivets etableringsförutsättningar. Behov av hotell, konferens- och eventanläggning kan samordnas inom ramen för ett nationellt kulturcentrum. Nacka kommun har nyligen gjort en hotellstudie som visar att det kommer att behövas flera nya hotell i centrala delar av Nacka.

Redan idag finns flera olika väletablerade företag där det finns utvecklings- och samarbetsmöjligheter med ett nationellt kulturcentrum. Visual Act Scandinavia AB är ett välkänt, internationellt företag i Nacka som arbetar med högteknologisk utveckling av digitaliserad scenteknik för underhållning och event. Som exempel kan nämnas ljussättning av Eurovision Song Contest. Sveriges enda privata filmkluster, Independent Studios, arbetar med att bygga inspelningsmiljöer för bland annat film och teater och är ytterligare ett exempel på befintliga Nackaföretag.

Sedan många år är dessutom mode och design en del av kommunens näringsliv. Stockholm Fashion District i Nacka Strand är ett av norra Europas starkaste affärskluster, kreativt, levande och innovativt, med olika agenturer för modebranschen med många årligt återkommande mässor och event för branschen. I Nacka strand finns också Nackastrandsmässan, Stockholms mest personliga mötesplats, som årligen anordnar många stora mässor och event inom olika områden.

Framtida internationellt universitet ger nya samarbeten

Sedan några år pågår ett arbete med att utveckla ett internationellt universitet i Nacka. Arbetet bedrivs med inriktningen hög kvalitet och spets, efterfrågade utbildningar och nytänkande. Nacka har tagit på sig att driva frågan om utveckling av högre utbildning i ett

läge där universitetssektorn i Sverige inte kan möta världens snabba förändringar, utan riskerar att halka efter. Möjligheterna till samverkan med Operan och Dramaten kring konstnärliga utbildningar är stora.

Sammanfattning

Nacka kan erbjuda det ni efterfrågar i ert förfrågningsunderlag. Vi kan bidra till att utveckla ett nationellt kulturcenter av världsklass där Operan och Dramatens verkstäder, ateljéer och scenverksamhet är grunden. Nacka kommun kan komplettera med olika kulturverksamheter av mycket hög klass, framförallt för barn och unga. Vi kan erbjuda en oslagbar plats, ett mycket centralt läge nära tunnelbana och annan god infrastruktur, mitt i parken i en ny växande pulserande stad. Nära och nyskapande är vår vision för den nya staden, det kan också bli en del av Operan och Dramatens nya vision för ett nationellt kulturcenter om ni vill utveckla detta med oss.

Nacka den 10 juni 2016

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör